

Kulturdepartementet
postmottak@kud.dep.no

Deres ref.:

Vår ref.: BO20220901

Dato: 19.09.2022

BOs innspill til kunstnermeldingen

Billedkunstnerne i Oslo er glade for muligheten til å komme med innspill til kunstnermeldingen. Vi støtter i tillegg opp under NBKs innspill.

1. Hva kan gjøres for å legge til rette for flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø over hele landet?

- Bevilgninger til flere permanent subsidierte atelier over hele landet
- En Behovsplan for kunst og kultur, som et politisk styringsverktøy som synliggjør behovet for nye subsidierte atelier, studioer, produksjonslokaler, visningsrom, arealer, og områder til kunst og kultur, samt behovet for oppgradering, rehabilitering og vern knyttet til disse arealene. Se til behovsplan for idrett og friluftsliv.
- Styrking av KiNs Regionale prosjektmidler.
- Styrke driftstilskudd til små og mellomstore visningsrom
- Styrking av Østlandsutstillingen og lignende regionale mønstringer.
- De nasjonale og regionale museene, som f.eks Nasjonalmuseet, burde utlyse noe av sitt areal som subsidierte atelier til kunstnere
- De nasjonale og regionale museene burde styrke kontaktflaten med NBK, fagorganisasjonene, og distriktsorganisasjonene. Tettere dialog kan føre til samarbeid som fremmer kunstneres sosiale, økonomiske og ideelle interesser.

Spørsmålet « Hva er de største utfordringene for at flere kunstnere og kulturarbeidere skal kunne bo og virke utenfor de største byene?» overser dog en vesentlig realitet; færre og færre kunstnere og kulturarbeidere har råd til å bo og virke *i de store byene*. Strøm og leiepriser skyter i været og er en av de viktigste grunnene til at vi kan komme til å se en kunstnerflukt ut av landet de neste årene. Oslo trenger sårt flere permanent subsidierte atelier og produksjonslokaler, og det samme trenges over hele landet. Tomme bygg og vernede kulturbygg i statlig og kommunal eie kan brukes til mye høyere grad enn i dag, og en ordning som gjør dette lettere savnes. Det vil si en instans som har et overordnet og helhetlig ansvar for å tilrettelegge for at det opprettes permanente subsidierte atelier på nasjonalt nivå. En Behovsplan for kunst og kultur, som beskrevet over, er et vesentlig skritt i riktig retning.

2. Hva kan gjøres for at kunstnere får rimelig betaling for arbeid, oppdrag, bruk og visning av verk?

- Øk antall arbeidsstipend
- Indeksreguler stipendene innenfor rammen av lønnsoppgjør i staten
- Påse at arbeidsstipender til enhver tid tilsvarer minst 50 prosent av gjennomsnittsinntekten i Norge
- Styrk statens pilotordning for kunstnerhonorar og gjør ordningen permanent
- Følg opp honorar og vederlagsordningen med en minstesats for visningsrom, institusjoner og museer som mottar statlig og kommunal støtte
- Følg opp med rapporteringsplikt for institusjonene
- Styrk KORO, gjeninnfør URO-ordningen eller tilsvarende utlysninger direkte til kunstnere og ikke kun kunstkonsulenter og kuratorer, som nå mottar majoriteten av utlysningene i oppdragsportalen til KORO
- Flere åpne konkurranser og færre lukkede konkurranser utlyst av KORO
- Påse at minimum 1 prosent av det totale investeringsbudsjettet går til offentlige kunstoppdrag og innkjøp av kunst av nålevende kunstnere bosatt i Norge
- Styrk og øk innkjøp av samtidskunst ved de nasjonale og regionale museene
- Utarbeid nasjonale mål for innkjøp av kunst av nålevende kunstnere ved de nasjonale og regionale museene
- Styrk og utvid Kunstnerassistentordning
- Tenk risikospredning: Hvor flere kunstnere som får støtte, hvor flere kan jobbe seg oppover i systemet

3. Hva kan gjøres for å bedre kunstneres tilgang til sosiale rettigheter?

- 100% sykepenges fra dag én (eller fra 17. dag som et første steg)
- Egen konto for innbetaling av pensjon
- Foreldrepenger på lik linje med andre lønsmottakere
- Sosiale rettigheter for selvstendig næringsdrivende på linje med vanlige arbeidstakere.
- Kunstnere er en lavinntektsgruppe og har ikke råd til tilleggforsikring og pensjon.

4. Hvordan sikre kunstnerisk frihet og ytringsfrihet?

- Gratis inngang på museer for personer under 25 år. Se til Frankrike for en lignende ordning. Vil føre til økt engasjement rundt kunst og lavere terskel for å oppleve kunst hos barn og unge. Ikke minst vil de familiene med lavest inntekt kunne ta barna med på flere museumsturer.
- Å øke antall arbeidsstipend gir kunstnere mulighet til å arbeide med ytringer som ikke er bundet av markedsbetingelser
- Økte bevilgninger til det frie feltet, og økt driftstilskudd for små og mellomstore visningsrom vil være en motvekt mot den massive investeringen i Munch og Nasjonalmuseet de siste årene, og bidra til økt mangfold og et levende og fritt kulturliv.

Det at staten støtter den frie og ikke-instrumentaliserte kunsten er en bærebjelke i et sunt demokrati.

- Fokuser på den norske kulturforvaltnings-modellen som en unik sosialdemokratisk modell og et verktøy for demokratisering, på nasjonalt og internasjonalt nivå

5. Hvordan sikre at kunstnerbefolkningen gjenspeiler vårt mangfoldige samfunn?

- Styrk DKS
- Tilrettelegg for mer kunst og kultur i grunnutdannelsen
- Integrer mer kunst og kultur i høyere utdanning
- Bruk kunstutdanning og kunst aktivt i integreringsarbeid
- Arbeid videre med hvordan å formidle kunst på de store institusjonene, det er viktig å prøve å appellere til flere enn «Anniken (19)» som på Nasjonalmuseet
- Mangfoldiggjør samlingene av kunst på institusjoner i statens eie
- Det er viktig å påpeke at det er kunstnerens oppgave og ikke statens, å sikre at kunst er relevant og representativt for alle. Her skal man være forsiktig med politiske føringer

6. Hvordan bidra til økt internasjonalt samarbeid?

- Styrk OCA, spesifikt øk bevilgninger slik at OCA kan tilby mer støtte til kunstnere som stiller ut i utlandet. I dag er summene som tildeles minimale.
- Styrk Norwegian Crafts
- Sett i gang residency program i de største norske byene for internasjonale kunstnere og kuratorer
- Se til Cité internationale des arts i Paris som inspirasjon til et slikt internasjonalt program.
- Tilrettelegg for at kunstnere fra andre land blir invitert til residency, program og utstillinger i Norge gjennom OCA, Norwegian Crafts og andre aktører
- Styrk formidlingsbudsjettene til institusjoner med statlig støtte så flere institusjoner kan reklamere for kunstnere og utstillinger i internasjonale kulturmagasiner, som e-flux, Artforum, Contemporary art daily o.l.

Med vennlig hilsen

Sebastian Kjølås
Styreleder Billedkunstnerne i Oslo (BO)

Billedkunstnerne i Oslo (BO)

Billedkunstnerne i Oslo (BO) er en medlemsorganisasjon med mål om å ivareta kunstneres faglige, økonomiske, ideelle og sosiale interesser i Oslo.

BO er den største distriktsorganisasjonen underlagt NBK, og oppnevner til en rekke verv i Oslo kommune, som Oslo kommunes kunstfond og tildelingsutvalg for kommunale atelierer, herunder atelierene i Oslo rådhus.

Som visningsrom retter BO seg mot å bygge opp under et levende kunstmiljø i hovedstaden gjennom å fremme etablerte og nyetablerte kunstnerskap med tilhørighet til Oslo. Visningsrommet har gjennom flere tiår skapt et rom i hovedstaden hvor markedsbetingelser ikke har stått i veien for kunstens frie, inkluderende og sosiale rolle i samfunnet.

BO ble etablert i 1976 som OBK (Oslo Bildende Kunstnere), og gikk mellom 2002 og 2021 under navnet BOA (Billedkunstnerne i Oslo og Akershus).